

ข่าวศาลปกครอง

Administrative Court News

ครั้งที่ ๕๐/๒๕๕๓

คำพิพากษาศาลปกครองกลางคดีมาบตาพุด

วันนี้ เวลา ๑๓.๓๐ น. ศาลปกครองกลางออกนั่งบัลลังก์อ่านคำพิพากษาคดีหมายเลขดำที่ ๙๐๘/๒๕๕๒ หมายเลขแดงที่ ๑๓๕๒/๒๕๕๓ ระหว่าง สมาคมต่อต้านสภาวะโลกร้อนและชาวมาบตาพุด รวม ๔๓ ราย ผู้ฟ้องคดี กับคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เลขานุการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ผู้ถูกฟ้องคดี โดยผู้ฟ้องคดีทั้งแปดฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดร่วมกันออกใบอนุญาตโครงการอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง โดยไม่ชอบด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เนื่องจากไม่ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียก่อน ไม่จัดให้องค์กรอิสระซึ่งประกอบด้วยผู้แทนองค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม หรือทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ ให้ความเห็นประกอบก่อนมีการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพเสียก่อน และละเลยต่อหน้าที่ในการจัดทำหรือปรับปรุงกฎหมาย ออกกฎหรือระเบียบเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และการเสนอความเห็นขององค์กรอิสระ ตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีมีคำขอให้เพิกถอนใบอนุญาตและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการปรับปรุงกฎหมาย

คดีนี้ศาลได้วินิจฉัยในเรื่องสิทธิในการนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง และประเด็นเนื้อหาของคดี ดังนี้

๑. ในประเด็นเรื่องสิทธิการฟ้องคดี ศาลวินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ ในฐานะนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองและรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และผู้ฟ้องคดีที่ ๓ ถึงที่ ๔๓ ในฐานะบุคคลที่ตั้งบ้านเรือนอยู่ในพื้นที่ใช้สิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครอง ซึ่งเป็นการใช้สิทธิฟ้องคดีในฐานะปัจเจกชนและบุคคลในชุมชนซึ่งเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากการประกอบกิจการโรงงานของโครงการหรือกิจกรรมตามคำฟ้อง เพื่อปกป้องและคุ้มครองประโยชน์ส่วนรวมได้โดยไม่ต้องมีฐานะเป็นผู้นำชุมชนหรือเป็นผู้ได้รับมอบอำนาจจากบุคคลในชุมชน และยังมีหน้าที่ในการรักษาประโยชน์สาธารณะตามบัญญัติของรัฐธรรมนูญด้วยการนำคดีฟ้องต่อศาลในฐานะเป็นผู้เสียหายแทนชุมชน จึงไม่จำเป็นต้องมีการมอบอำนาจหรือมอบหมายจากชุมชน ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สืบสามจึงมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

๒. ประเด็นเนื้อหาของคดี

ประเด็นที่หนึ่ง ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร หรือไม่ ศาลวินิจฉัยว่า การปฏิบัติให้เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๖๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มีสองลักษณะ ได้แก่ การจัดทำหรือปรับปรุงกฎหมายในชั้นพระราชบัญญัติ และการออกกฎโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติที่มีผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน สำหรับการตรากฎหมายในชั้นพระราชบัญญัติออกมาใช้บังคับนั้น รัฐธรรมนูญบัญญัติให้คณะรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ศาลหรือองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญและผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีอำนาจเสนอร่างพระราชบัญญัติ ในเมื่อคณะรัฐมนตรีเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการจัดทำหรือปรับปรุงกฎหมายตามบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญ และกำหนดประเภทโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ โดยผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดไม่มีหน้าที่ดังกล่าว ดังนั้นผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดจึงมิได้ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

ประเด็นที่สอง การที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดกระทำการร่วมกันให้ความเห็นชอบ อนุมัติหรืออนุญาต ให้โครงการหรือกิจกรรมทั้ง ๗๖ โครงการ ตามเอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข ๗ โดยมีได้ดำเนินการตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง เป็นการกระทำโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

ศาลวินิจฉัยว่า บทบัญญัติในมาตรา ๖๗ รับรองสิทธิขั้นพื้นฐานทางด้านสิ่งแวดล้อมที่สำคัญของปวงชนชาวไทย คือ สิทธิในสิ่งแวดล้อมที่ดี ได้แก่ สิทธิในการดำรงชีพอยู่ได้อย่างปกติและต่อเนื่องในสิ่งแวดล้อมที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ หรือคุณภาพชีวิตของตน และสิทธิในธรรมชาติ ได้แก่ สิทธิในการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ บำรุงรักษา และการได้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ โดยบัญญัติกระบวนการทางกฎหมายขึ้นมาเพื่อคุ้มครองและรับรองสิทธิดังกล่าว คือ ห้ามดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ แต่บัญญัติยกเว้นให้ดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงได้เฉพาะภายใต้กระบวนการต่อไปนี้ คือ การศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในชุมชน จัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสีย และการให้องค์การอิสระให้ความเห็นประกอบก่อนมีการดำเนินการดังกล่าว และกำหนดสภาพบังคับด้วยการรับรองสิทธิของชุมชนที่จะฟ้องหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจราชการส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรอื่นของรัฐที่เป็นนิติบุคคลต่อศาลปกครองเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายดังกล่าว ดังนั้น หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงต้องผูกพันโดยตรงในการตรากฎหมาย การใช้บังคับกฎหมาย และการตีความกฎหมาย เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์และบทบัญญัติของมาตรา ๖๗ ประกอบกับมาตรา ๒๘ กล่าวคือ หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมายเฉพาะจะออกใบอนุญาตให้โครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ มิได้ เว้นแต่จะได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของบทบัญญัติมาตรา ๖๗ วรรคสอง ครบถ้วนแล้ว ซึ่งถือเป็นมาตรการป้องกันเพื่อมิให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมขึ้นในอนาคต มิได้มีเจตนารมณ์ให้ออกใบอนุญาตแก่โครงการหรือกิจกรรมที่อาจส่ง

ผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงก่อนเป็นรายโครงการแล้วใช้หลักการควบคุมหรือหลักการเยียวยา หากเกิดความเสียหายขึ้นในภายหลัง เนื่องจากหลักการควบคุมหรือหลักการเยียวยา ไม่ใช่เจตนารมณ์ของบทบัญญัติมาตรา ๖๗ วรรคสอง และไม่ใช่หลักประกันที่มีประสิทธิภาพที่สุด ในการคุ้มครองสิทธิการดำรงชีพอยู่ได้อย่างปกติและต่อเนื่องในสิ่งแวดล้อมที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตราย ต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพหรือคุณภาพชีวิตของประชาชน

เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง ได้จัดทำ ร่างกำหนดประเภทโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้าน คุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ มาตั้งแต่เมื่อมีการประกาศใช้บังคับ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ แต่ไม่ได้ข้อยุติร่วมกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ทุกฝ่ายมีความเห็นตรงกันว่าจะต้องดำเนินการกำหนดประเภทโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิด ผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ ขึ้นมาก่อน และในทางวิชาการสามารถกระทำได้ ซึ่งตามหลักการปฏิบัติราชการเพื่อรักษาประโยชน์ ส่วนรวม หมายความว่า หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งทำการแทนรัฐต้องปฏิบัติราชการ เพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวมซึ่งหลักการนี้เป็นหลักการพื้นฐานที่สำคัญของกฎหมายมหาชนในการ ใช้กฎหมายและการตีความกฎหมายเพื่อปฏิบัติราชการทางปกครอง กรณีที่ไม่มีกฎหมายกำหนด รายละเอียดเรื่องใดไว้ในขณะปฏิบัติราชการ จะต้องใช้ดุลพินิจนำกฎหมายที่ใกล้เคียงมาใช้ในการ ปฏิบัติราชการ เพื่อไม่ให้เกิดช่องว่างในการใช้บังคับกฎหมายเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม การที่ ผู้ถูกฟ้องคดีได้ออกใบอนุญาตให้แก่โครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชน อย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ โดยยังดำเนินการ ไม่ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ของบทบัญญัติมาตรา ๖๗ วรรคสอง จึงเป็นการปฏิบัติราชการที่ขัดต่อ กฎหมายและไม่เป็นไปเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม อันเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ประเด็นที่สาม การออกใบอนุญาตให้แก่โครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิด ผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ โดยไม่ชอบด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖๗ วรรคสอง มีผลอย่างไรหรือไม่ เพียงใด

ศาลวินิจฉัยว่า เจ้าของโครงการหรือกิจกรรมและบุคคลภายนอกที่กระทำการโดยสุจริต สมควรต้องได้รับการคุ้มครองตามหลักคุ้มครองความเชื่อถือไว้วางใจของประชาชนต่อรัฐตามที่กล่าว มาข้างต้น หากศาลมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตดังกล่าวย้อนหลังไปนับตั้งแต่วันที่ผู้ถูกฟ้องคดี ออกใบอนุญาตย่อมไม่สมเหตุสมผล เนื่องจากจะเกิดความเสียหายและส่งผลกระทบต่อประโยชน์ ของเจ้าของโครงการหรือกิจกรรมและบุคคลภายนอกที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในการเงิน การพาณิชย์กรรม การอุตสาหกรรม และการลงทุนของประเทศอย่างกว้างขวาง ดังนั้น สมควร มีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเฉพาะที่ได้ออกภายหลังการใช้บังคับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ให้แก่โครงการหรือกิจกรรมตามเอกสารท้ายคำฟ้องที่ถูกระบุให้เป็นการ หรือกิจกรรม ที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ ซึ่งมีได้ดำเนินการตามบทบัญญัติมาตรา ๖๗ วรรคสอง โดยศาลปกครอง มีอำนาจกำหนดคำสั่งบังคับว่า จะให้การเพิกถอนมีผลย้อนหลังหรือไม่ย้อนหลัง หรือมีผลไปในอนาคต ถึงขณะใดขณะหนึ่งได้ หรือจะกำหนดให้มีเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ ทั้งนี้ ตามความเป็นธรรมแห่งกรณี

สำหรับรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการหรือกิจกรรมตามเอกสารท้ายคำฟ้องที่ได้รับความเห็นชอบจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ได้จัดทำขึ้นตามสาระสำคัญที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๕ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๓๕ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๓๙ และลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๓ นั้น ซึ่งแม้จะมีสาระสำคัญแตกต่างจากประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๒ บางประการ แต่ก็อยู่ในวิสัยที่จะจัดทำเพิ่มเติมในสาระสำคัญที่แตกต่างกันได้ ดังนั้น เมื่อมีการกำหนดประเภทโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง แล้ว หากโครงการหรือกิจกรรมตามเอกสารท้ายคำฟ้องที่ได้รับใบอนุญาตถูกกำหนดเป็นโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ก็ให้ดำเนินการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพิ่มเติมเฉพาะสาระสำคัญที่แตกต่างกัน โดยไม่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมขึ้นใหม่ทั้งฉบับ

ประเด็นที่สี่ สมควรระงับโครงการหรือกิจกรรมตามเอกสารท้ายคำฟ้องซึ่งได้รับใบอนุญาตและถูกกำหนดให้เป็นประเภทโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ โดยยังดำเนินการไม่ครบถ้วนตามบทบัญญัติมาตรา ๖๗ วรรคสอง หรือไม่ เพียงใด

ศาลวินิจฉัยว่า ปัญหาความเสียหายต่อชุมชน คุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพในพื้นที่มาบตาพุดและพื้นที่ต่อเนื่องยังคงมีอยู่และยังไม่ได้รับการแก้ไขให้ดีขึ้น ซึ่งเป็นที่ประจักษ์และยอมรับกันในสังคมไทย หากให้โครงการหรือกิจกรรมตามเอกสารท้ายคำฟ้องที่ถูกกำหนดให้เป็นประเภทโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพที่ได้รับใบอนุญาต แต่ยังมีได้ดำเนินการให้ครบถ้วนตามบทบัญญัติมาตรา ๖๗ วรรคสอง ดำเนินการต่อไปย่อมจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อชุมชน คุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพในพื้นที่มาบตาพุดและพื้นที่ต่อเนื่อง

ในขณะที่ฝ่ายรัฐสภาและฝ่ายบริหารยังไม่ดำเนินการตราพระราชบัญญัติหรือออกกฎระเบียบเพื่อการปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ให้ครบถ้วน และยังปรากฏความเสียหายต่อชุมชน คุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพของประชาชนในพื้นที่มาบตาพุดและพื้นที่ต่อเนื่องยังคงมีอยู่และยังไม่ได้รับการแก้ไขให้ดีขึ้น และในเวลาที่ผ่านมาหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้ประกอบการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมในพื้นที่มาบตาพุดและพื้นที่ต่อเนื่องโดยไม่ปฏิบัติตามบัญญัติของกฎหมายและมาตรฐานสากล จึงไม่มีหลักประกันที่จะทำให้เชื่อมั่นได้ว่าการพัฒนาอุตสาหกรรมในพื้นที่มาบตาพุดที่จะดำเนินการต่อไปจะไม่ส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนเหมือนเช่นที่ผ่านมา และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะเคารพต่อสัญญาประชาคมที่ได้ทำไว้กับประชาชน จึงจำเป็นต้องให้โครงการหรือกิจกรรมตามเอกสารท้ายคำฟ้องซึ่งถูกกำหนดเป็นประเภทโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบ

ต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ ซึ่งได้รับใบอนุญาตที่ดำเนินการไม่ครบถ้วนตามบทบัญญัติมาตรา ๖๗ วรรคสอง ระเบียบโครงการหรือกิจกรรมไว้ระหว่างดำเนินการตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนุญดังกล่าว แม้ว่าการระงับโครงการหรือกิจกรรมจะส่งผลกระทบต่อและเกิดความเสียหายขึ้น เมื่อต้นเหตุแท้จริงที่ทำให้เกิดผลกระทบต่อและความเสียหายมาจากผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนุญและกฎหมายเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน และจากข้อเท็จจริงเป็นเรื่องการขาดการติดตามตรวจสอบควบคุมและการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังของผู้ถูกฟ้องคดีที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งหน่วยงานของรัฐมิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนุญ กรณีจึงเป็นความรับผิดชอบโดยตรงของผู้ถูกฟ้องคดีที่มีได้ดำเนินการตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนุญ

ภายใต้บทบัญญัติของรัฐธรรมนุญแห่งราชอาณาจักรไทยที่บัญญัติว่า การปฏิบัติหน้าที่ของรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล รวมทั้งองค์กรตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานของรัฐ ต้องเป็นไปตามหลักนิติธรรม และเพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพที่รัฐธรรมนุญรับรองไว้โดยชัดแจ้ง หรือโดยปริยายตามบทบัญญัติมาตรา ๒๗ ของรัฐธรรมนูญที่ได้กล่าวมาข้างต้น ศาลปกครองจึงต้องผูกพันในการทำหน้าที่เพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนและรักษาประโยชน์ส่วนรวม โดยหยุดยั้งความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อชุมชน คุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพของประชาชนในพื้นที่มาบตาพุดและพื้นที่ต่อเนื่องไม่ให้ความเสียหายเพิ่มมากขึ้นและขยายตัวออกไปเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสำหรับคนรุ่นต่อไปในอนาคต ตามหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน เกิดความสมดุลของการพัฒนาในพื้นที่ระหว่างการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์และการประกอบกิจกรรมที่หลากหลายให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างปกติสุข และเพื่อให้การปฏิบัติราชการมีความสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐด้านการบริหารราชการแผ่นดิน การพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศ การดำเนินการตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติในภาพรวมเป็นสำคัญ โดยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้ครบถ้วนตามบทบัญญัติมาตรา ๖๗ วรรคสอง ซึ่งจะทำให้การพัฒนาอุตสาหกรรมในพื้นที่มาบตาพุดและพื้นที่ต่อเนื่องซึ่งเป็นแหล่งประกอบกิจการอุตสาหกรรมหนักที่ใหญ่ที่สุดของประเทศสามารถเจริญเติบโตต่อไปอย่างมีเสถียรภาพภายใต้บทบัญญัติของกฎหมายตามหลักนิติธรรมและตามหลักธรรมาภิบาล ตลอดจนเป็นหลักประกันให้สังคมไทยเกิดความเชื่อมั่นต่อการบังคับใช้กฎหมายเพื่อดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนและเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนและเพื่อให้นักลงทุนในประเทศและต่างประเทศที่ประสงค์จะประกอบกิจการในประเทศไทยด้วยความรับผิดชอบภายใต้หลักคุณธรรม หลักจริยธรรม และหลักธรรมาภิบาล เกิดความเชื่อมั่นต่อแนวนโยบายพื้นฐานของรัฐตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงสมควรเพิกถอนใบอนุญาตที่ออกให้แก่โครงการหรือกิจกรรมตามเอกสาร ท้ายคำฟ้องที่ถูกกำหนดให้เป็นประเภทโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ ซึ่งดำเนินการไม่ครบถ้วนตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา

เมื่อปรากฏว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ เห็นชอบให้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมประกาศประเภท ขนาด และวิธีปฏิบัติสำหรับโครงการ หรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ เพื่อให้การเป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๖๗ วรรคสอง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงได้ออกประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภท ขนาด และวิธีปฏิบัติสำหรับโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ ดังนั้น ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน จึงต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งได้ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๗ ตอนพิเศษ ๑๐๔ง ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ โดยประกาศ ดังกล่าวกำหนดให้มีผลใช้บังคับนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไปแล้ว

พิพากษา

(๑) เพิกถอนใบอนุญาตที่ออกให้แก่โครงการหรือกิจกรรมตามเอกสาร ท้ายคำฟ้อง ที่ถูกกำหนดให้เป็นประเภทโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพตามประกาศกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภท ขนาดและวิธีปฏิบัติสำหรับโครงการหรือ กิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ ที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน จะต้องจัดทำรายงาน การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ ฉบับลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ ซึ่งดำเนินการ ไม่ครบถ้วนตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่มิมีคำพิพากษานี้

(๒) ให้คำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาของ ศาลปกครองกลาง ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๒ ซึ่งแก้ไขโดยคำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๕๙๒/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๒ เป็นอันสิ้นสุดลงนับแต่วันที่มิมีคำพิพากษานี้ เว้นแต่โครงการหรือ กิจการตาม (๑) ที่ยังคงให้คำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการ พิพากษาดังกล่าวมีผลบังคับต่อไป จนกว่าคดีจะถึงที่สุดหรือจนกว่าศาลปกครองสูงสุดจะมีคำสั่ง เปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น

(๓) คำขออื่นให้ยก

ศาลปกครองกลาง
วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๓

กลุ่มสื่อมวลชนสัมพันธ์ สำนักประชาสัมพันธ์

อาคารศาลปกครอง เลขที่ ๑๒๐ หมู่ ๓ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๑๑๕๒ , ๐ ๒๑๔๑ - ๑๑๑๖๕, ๖๗ - ๖๘ โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๘๐๖

www.admincourt.go.th สายด่วนศาลปกครอง ๑๓๕๕